De gezondheidsintake in Belgische gevangenissen: een systematisch literatuuronderzoek

Haio: CORVILAIN Thibaut , U.G.
Promotor: VYNCKE Veerle , U.G.
Praktijkopleider: BACHMANN Christian , DE WILDE Bieke , GILLEMAN Sabine

Context: Een recent gezondheidszorgonderzoek in opdracht van de Belgische overheid gaf aan dat de huidige gezondheidszorg in de Belgische gevangenissen veel pijnpunten vertoont. Eén daarvan is de medische intake-procedure die actueel onvoldoende grondig gebeurt. Gezondheidsproblemen komen in verhouding vaker voor bij gedetineerden dan bij de algemene populatie. Om ten opzichte van de buitenwereld een evenwaardige gezondheidszorg aan te bieden is een uitgebreide bevraging en beoordeling van de individuele medische noden van de gedetineerde bij aankomst in een penitentiaire inrichting cruciaal om de patiëntenrechten te blijven garanderen.

Onderzoeksvraag: Welke aanbevelingen betreffende de praktische organisatie en/of inhoudelijke elementen van de gezondheidsevaluatie van gedetineerden bij aankomst in een penitentiaire inrichting worden aangereikt in de beschikbare literatuur?

Methode: Een uitgebreide zoektocht naar relevante academische en grijze literatuur werd verricht in een grote verscheidenheid aan elektronische bronnen. De literatuurstudie zal op zoek gaan naar nationale en internationale aanbevelingen die handelen over de praktische organisatie en de inhoudelijke elementen van de gezondheidsevaluatie van gedetineerden die aankomen in een penitentiarie inrichting.

Resultaten: 285 publicaties betreffende een gezondheidsevaluatie in penitentiaire inrichtingen werden geïdentificeerd op basis van hoger beschreven zoekstrategie en screening van titel en abstract. 93 dubbele publicaties werden gedetecteerd en dus niet weerhouden. Van de 192 weerhouden publicaties werden na nazicht van de volledige tekst 183 documenten geëxcludeerd. Uiteindelijk konden 9 publicaties op basis van de selectiecriteria geïncludeerd worden in de definitieve synthese.

Conclusie: De aanbevelingen in deze masterproef beoogden een aanzienlijke uitbreiding van de medische intake, zowel op kwalitatief als op kwantitatief vlak. Ook is er nagedacht over de mogelijkheid tot verdeling en delegatie van de verantwoordelijkheid onder de verschillende actoren die rechtstreeks betrokken zijn in de medische intake. Het gebrek aan personeel, budget, tijd en beschikbare richtlijnen vormden steeds terugkerende obstakels die de realisatie van de aangereikte aanbevelingen kunnen bemoeilijken. Aan de hand van de bevindingen van dit onderzoek kan het in de toekomst interessant zijn om een protocol te ontwikkelen dat vervolgens getoetst kan worden naar draagvlak, sensitiviteit, specificiteit en medische eindpunten zoals morbiditeit, mortaliteit en levenskwaliteit. In kader van de geplande overheveling van de penitentiaire gezondheidszorg naar Vlaanderen, liggen er mogelijkheden om een noodzakelijke inhaalbeweging uit te voeren en eventueel zelfs een voortrekkersrol in te nemen betreffende de medische intake in het gevangeniswezen.